

ریال دیجیتال کدام گره را باز می کند

احمد رضا قودجانی
پیش رویداد ۹ ژانویه راه کار
۳۰ دی ۱۴۰۳

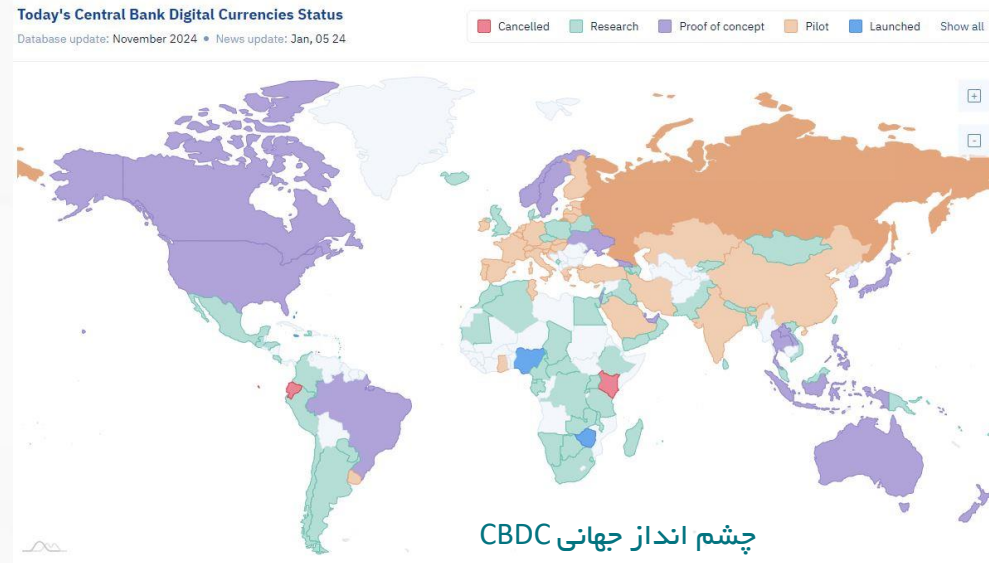

• CBDC یا ارز دیجیتال بانک مرکزی چیست؟

- اسکناسی است که به صورت دیجیتال با استفاده از فناوری دفتر کل توزیع شده، توسط بانک مرکزی منتشر می شود.

• چرا ارز دیجیتال بانک مرکزی به بحث داغی تبدیل شده است؟

- پیشرفت فناوری و دیجیتالی شدن اقتصاد
- کاهش استفاده از پول نقد
- افزایش شفافیت مالی و مبارزه با پولشویی
- پاسخ به رشد ارزهای دیجیتال خصوصی
- بهبود اثربخشی سیاست های پولی

ریال دیجیتال بانک مرکزی ج.ا.ا چیست؟

نقش	بازیگر
احراز هویت کاربران و فعال سازی کیف ریال دیجیتال توسعه کیف ریال دیجیتال تبدیل کردن ریال دیجیتال بانک مرکزی به سایر شکل های پولی در حساب های بانکی مرسوم آموزش و ترویج ریال دیجیتال	بانک عضو عادی
تبادل ریال دیجیتال با رعایت ضوابط تعیین شده	کاربران (عادی و تجاری)
توسعه و نگهداری زیرساخت و کیف ریال دیجیتال بانک مرکزی پیاپی سازی قراردادهای هوشمند و سرویس های مختلف آتی استقرار سامانه در بانک ها و مدیریت پذیرندگان آموزش و ترویج ریال دیجیتال	تأمین کنندگان فن آوری

نقش	بازیگر
مدیریت چرخه عمر ریال دیجیتال (تولید، انتشار، توزیع و امحاء) تعریف دسترسی برای بانک ها مسدود و فعال سازی دسترسی بانک ها تعریف و اعمال سیاست های کلان مدیریت زیست بوم ریال دیجیتال متولی دفتر کل توزیع شده و مشارکت در تأیید تراکنش ها و اجرای قراردادهای هوشمند	بانک مرکزی
احراز هویت کاربران و فعال سازی کیف ریال دیجیتال توسعه کیف ریال دیجیتال تبدیل کردن ریال دیجیتال به سایر شکل های پول در کشور متولی دفتر کل توزیع شده و مشارکت در تأیید تراکنش ها توسعه و اجرای قراردادهای هوشمند (با تأیید بانک مرکزی) آموزش و ترویج کاربری ریال دیجیتال	بانک عضو متولی

• تولید ریال دیجیتال

- ریال دیجیتال بانک مرکزی پس از طی مراحل قانونی و اخذ مجوزهای لازم، در حجم مشخصی توسط بانک مرکزی تولید و در اختیار هیات نظارت بر اندوخته اسکناس - موضوع ماده ۲۱ قانون پولی و بانکی کشور - قرار می گیرد.

• انتشار ریال دیجیتال

- ریال دیجیتال تولید شده پس از تامین پشتوانه های لازم توسط بانک مرکزی، هر واحد ریال دیجیتال، بدهی مستقیم بانک مرکزی به دارنده آن تلقی می شود. ریال دیجیتال منتشر شده عینا همان ریال جاری کشور بوده و از نظر بانک مرکزی، همواره هر واحد از آن معادل یک ریال ارزش خواهد داشت.

• توزیع ریال دیجیتال

- ساختار توزیع ریال دیجیتال، مستند به مصوبه شورای پول و اعتبار متشکل از دو سطح است. در لایه اول، اعضاء (بانک ها) با بانک مرکزی در ارتباط بوده و قادر به نگهداری، انتقال و توزیع ریال دیجیتال با هدف پرداخت های خرد بین کاربران و مشتریان عادی و تجاری خود می باشند. در لایه دوم نیز کاربران (کاربران عادی و تجاری) با لایه بالاتر از خود در ارتباط بوده و می توانند از طریق تبدیل وجه نقد یا سپرده خود نزد بانک ها به ریال دیجیتال، مقدار مشخصی ریال دیجیتال را به کیف ریال دیجیتال خود منتقل نمایند.

• بهبود شمول مالی

- دسترسی آسان تر برای کسانی که حساب بانکی ندارند
- امکان استفاده از ریال دیجیتال در مواقع بحران تخصیص یارانه
- دسترسی و تعامل پذیری در پرداخت آنلاین و آفلاین

• مدیریت بهتر سیاست های پولی

- جلوگیری از خلق نقدینگی توسط بانک ها
- امکان ایجاد نرخ بهره منفی به منظور ایجاد سیاست های پولی به منظور کنترل سرعت جریان پول
- ابزاری برای کنترل تورم یا رکود

• کاهش هزینه و زمان انتقال

- کاهش هزینه تولید پول کاغذی
- هزینه های بالای نقل و انتقال (حذف واسطه ها)
- انجام تراکنش های امن و سریع

• کاهش وابستگی به نقدینگی فیزیکی

- هزینه تولید، ذخیره و انتقال پول نقد
- مخاطرات حمل پول نقد (سرقت)

• مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم

- ردیابی و شفافیت جعبه سیاه اقتصاد ایران (پول نقد)
- کاهش استفاده از پول های چمدانی

چالش های اصلی ریال دیجیتال بانک مرکزی چیست؟

• نگرانی های حریم خصوصی

- نظارت دولت بر تراکنش ها می تواند باعث نگرانی درباره حریم خصوصی گردد.
- امکان اجتناب کاربران از استفاده از ریال دیجیتال

• ریسک های فناوری و امنیت

- هرچند امنیت فناوری CBDC ها بالاست اما در صورت ایجاد کامپیوتر های کوانتومی ریسک حملات سایبری افزایش میابد.

• اثر بر بانک های تجاری

- هرچند معماری ریال دیجیتال به گونه است که بانک های تجاری حذف نشده اند ، اما ممکن است در بلند مدت منتج به خروج سپرده ها و یا حذف بانک های تجاری شود.

- لزوم توسعه سریع و چاپک زیرساخت های فنی مورد نیاز در محیط عملیاتی و اتصال به شبکه بلاکچین برنا

طراحی و توسعه کاربردپذیری ریال دیجیتال

- طراحی ایده های نوآورانه در خصوص توسعه قراردادهای هوشمند
- جذب پذیرندگان و توسعه شبکه پذیرندگان ریال دیجیتال

فرهنگ سازی و ترویج موضوع ریال دیجیتال

- تجهیز و آموزش دفاتر خدمات امداد مشتریان
- تدوین و اجرای برنامه آموزش در سطح کشور و ترویج کاربرد قرارداد هوشمند

با تشکر از توجه شما